

KL og Socialministeriet

December 2006

**Aftale
Om
Dokumentationsprojektet på ældreområdet**

Baggrund

I forbindelse med aftalen om kommunernes økonomi for 2006 blev det besluttet at igangsætte et tværoffentligt samarbejde, som skal forbedre, forenkle og sikre en mere sammenhængende dokumentation på de væsentlige kommunale serviceområder. For at sikre mulighed for, at centrale styringsinitiativer i fremtiden i højere grad kan hvile på fastsættelse af effektmål, rammer og resultatkrav frem for en detaljeret styring af kommunerne, er det aftalt, at dokumentationen skal have særligt fokus på resultat- og effektmåling.

Aftale om dokumentation på ældreområdet

Som det første område har regeringen og KL indgået en aftale om national dokumentation på ældreområdet. Aftalen bygger på anbefalingerne fra ældredokumentationsprojektet, som blev igangsat i januar 2006, og hvis projektstyregruppe har bestået af KL, Finansministeriet, Indenrigs- og Sundhedsministeriet og Socialministeriet (formand).

Aftalen om dokumentation på ældreområdet omfatter 23 indikatorer, herunder 7 effektindikatorer og 16 baggrundsindikatorer. Hovedparten af effektindikatorerne vil blive indsamlet via en årlig national stikprøvebaseret brugerundersøgelse, mens størstedelen af baggrundsindikatorerne bygger på en forenkling og forbedring af de oplysninger, som i dag er omfattet af den sociale ressourcetælling.

Aftalen indebærer desuden, at en større del af den nationale dokumentation på ældreområdet fra 2008 skal baseres på individbaserede data hentet direkte fra kommunernes omsorgssystemer frem for manuelt aggregerede oplysninger. Alle indikatorerne offentliggøres aggregeret på kommuneniveau. Samtidig er det aftalt, at ældredokumentationen skal forankres og samles i Danmarks Statistik.

Principper og hensyn

Der er i ældredokumentationsprojektet lagt særlig vægt på, at dokumentationen både skal tjene et lokalt og et nationalt hensyn. Nationalt skal dokumentationen levere input til et samlet, enkelt og overskueligt informationssystem, der kan give regeringen og Folketinget et bedre overblik over indsats, resultater og effekt. Den nationale dokumentation skal hænge sammen med kommunernes ledelsesinformation, så der skabes enstrenghed og enkelt-

hed. Den nationale dokumentation udgør dog kun en delmængde af den information, der er adgang til og brug for på lokalt niveau.

Udvælgelsen af de enkelte indikatorer har taget udgangspunkt i de overordnede rammer og strategier for indsatsen på ældreområdet, fastlagt i blandt andet lovgivningen. Der er desuden taget hensyn til følgende:

- (1) At kommunernes registrering og indberetning skal være enstrengt, så der ikke opbygges parallelle registrerings- og indberetningssystemer.
- (2) At dokumentationen skal have sammenhæng med den lokale anvendelse, så kommunerne kan se formålet med registrering og indberetning af data og drage nytte heraf.
- (3) At de administrative omkostninger ved indsamlingen af data skal være mindst mulige, ligesom det er forudsat, at den lokale dokumentationsindsats skal stå mål med værdien heraf.

Derudover har der været lagt vægt på at sikre mere valid og sammenlignelig dokumentation på ældreområdet end det, der i dag er adgang til på nationalt niveau. Dette opnås ved i fremtiden at hente oplysningerne fra hver kommune direkte fra deres omsorgssystemer, som opdateres løbende i forbindelse med sagsbehandlingen.

Indikatorerne på ældreområdet

Aftalen om dokumentation på ældreområdet omfatter i alt 23 indikatorer. Syv af indikatorerne er betegnet som effektindikatorer, hvoraf de fem er baseret på en årlig national brugertilfredshedsundersøgelse. De øvrige indikatorer er betegnet som baggrundsindikatorer, idet de i højere grad bidrager til information om aktivitet, udgifter og indhold. De enkelte indikatorer i aftalen fremgår af skemaet nedenfor.

Tabel 1. Indikatorliste

Indikator	Kilde
Effektindikatorer	
Kvalitet af hjælpen	Årlig national brugerundersøgelse
Hjælpens stabilitet	Årlig national brugerundersøgelse
Antal forskellige hjælpere	Årlig national brugerundersøgelse
Kendskab til frit valg	Årlig national brugerundersøgelse
Kendskab til fleksibel hjemmehjælp	Årlig national brugerundersøgelse
Det gennemsnitlige antal sygehusligge- dage (for > 67-årige)	Sundhedsstyrelsen
Det gennemsnitlige antal genindlæggelser (for > 67-årige)	Sundhedsstyrelsen

Indikator	Kilde
Baggrundsindikatorer	
Antal leverede timers hjemmehjælp til borgere omfattet af frit valg (i eget hjem)	Danmarks Statistik
Antal visiterede timers hjemmehjælp for borgere i plejebolig/plejehjem	Danmarks Statistik
Antal modtagere af praktisk hjælp/personlig pleje, der er omfattet af frit valg	Danmarks Statistik
Antal hhv. plejehjemspladser og plejeboliger	Danmarks Statistik
Antal ældre, der, der modtager genoptræning/træning	Danmarks Statistik
Antal gennemførte forebyggende hjemmebesøg	Danmarks Statistik
Antal, der benytter en privat leverandør samt antal førstegangsvisiterede, der benytter en privat leverandør	Danmarks Statistik (midlertidig løsning i 2007)
Antal hjemmehjælpsmodtagere, der skifter leverandør	Danmarks Statistik (midlertidig løsning i 2007)
Antal ældre, der benytter frit boligtilbud til hhv. plejebolig/plejehjem og ældrebolig	Danmarks Statistik (midlertidig løsning i 2007)
Udgifter til hjemmehjælp	Kommunale regnskaber
Udgifter til plejehjem/plejebolig	Kommunale regnskaber
Udgifter til hjælpemidler	Kommunale regnskaber
Udgifter til træning og genoptræning	Kommunale regnskaber
Brugertidsprocent (BTP)	Kommunale indberetninger
Antal hjemmehjælpsbesøg, der gennemføres planmæssigt	Danmarks Statistik (midlertidig løsning i 2007)
Den gennemsnitlige ventetid til plejebolig og plejehjemsplads	Danmarks Statistik (midlertidig løsning i 2007)

Langt den største del af indikatorerne i aftalen er baseret på oplysninger, som allerede i dag indberettes til staten, samt på den nationale brugertilfredshedsundersøgelse, som vil blive gennemført på centralt niveau.

Samlet set er der derfor kun tale om få nye indberetningskrav til kommunerne. De nye indberetningskrav omhandler blandt andet førstegangsvisiterede borgere, der vælger privat leverandør, omfanget af leverandørskift og brug af frit boligvalg, omfanget af erstatningshjælp, brugertidsprocenten (BTP) samt oplysninger om ventelister til plejeboliger.

En betydelig del af de eksisterende og nye indberetningskrav vil fra 2008 blive baseret på individbaserede oplysninger hentet direkte fra kommunernes omsorgssystemer frem for manuelt aggregerede indberetninger. Hensigten hermed har både været at sikre en bedre datakvalitet og at forenkle det administrative arbejde forbundet med indberetning af oplysninger til staten.

Implementering af aftalen

Udrulningen af aftalen om dokumentation på ældreområdet finder sted i to tempi. I 2007 igangsættes arbejdet med implementeringen af ændringerne i kommunernes omsorgssystemer, så kommunerne fra 1. januar 2008 vil kunne levere data fra systemerne til Danmarks Statistik. KL og Socialministeriet har igangsat et arbejde med at sikre kravspecifikationen til hver enkelt indikator, så leverandørerne kan tilpasse EOJ-systemerne.

For at sikre dokumentation allerede i 2007 er det som en overgangsløsning aftalt, at indikatorerne skal baseres på den dokumentation, som allerede indberettes til bl.a. Danmarks Statistik. Hvad angår de nye indikatorer, vil de i størst muligt omfang blive indsamlet ved hjælp af stikprøver i kommuner, som allerede i dag ligger inde med de relevante oplysninger. De kommuner, der indgår i stikprøven, vil ikke blive offentliggjort, da stikprøven bliver anvendt som estimeret indikator for hele landet.

Den nationale brugerundersøgelse foretages uafhængigt af de kommunale omsorgssystemer, og finder første gang sted i 1. kvartal 2007.

Indsamling af ældredokumentation

Den årlige nationale brugertilfredshedsundersøgelse vil blive gennemført i et samarbejde mellem KL, Finansministeriet, Indenrigs- og Sundhedsministeriet samt Socialministeriet.

Bortset fra enkelte indikatorer, som indsamles af Sundhedsstyrelsen, vil de øvrige indikatorer blive indsamlet af Danmarks Statistik. I 2007, inden tilretningen af kommunernes EOJ-systemer har fundet sted og alle data kan genereres derudfra, vil tallene for de nye indikatorer som nævnt findes ved stikprøver.

Adgang til ældredokumentationen

Alle data indsamlet i forbindelse med projektet vil blive samlet i Danmarks Statistik, hvor de vil være offentligt tilgængelige via Statistikbanken. Såfremt der ønskes mulighed for særlige datakørsler, er det muligt mod betaling.